

[Holstein.]

et enkelt Tilfælde, saa jeg har saa vist ingen Grund til at føle mig brøstholden over manglende Fornuft og manglende Retssans i Almindelighed fra Over-Skyldraadets Side. Derimod tager jeg ikke i Betænkning at paaastaa, at den Forstaaelse af Lensafsløsnings Erstatningsbestemmelse, som Over-Skyldraadet var kommet til paa egen Haand, indtil Højesteretsdommen var faldet, hvilede langt mere paa et økonomisk doktrinært, paa et hypotetisk-konstruktivt Grundlag end paa de praktiske Kendsgerninger ude i Marken.

Naar saa det ærede Medlem Hr. Lundberg henviste til, at et Indlæg som det, jeg fremsatte i Gaar, var i høj Grad malplaceret under de foreliggende vanskelige sociale og økonomiske Forhold, hvor vi har saa stor en Arbejdsløshed, og hvor, som han sagde, Tusinder af Arbejdere gaar ledige paa Landevejen, vil jeg dog gerne minde det ærede Medlem om, at hjemme i de Kommuner, hvor mine Jorder ligger, er Forholdet det, at der i disse Vintermaaneder faktisk ikke er nogen arbejdsløse, der underholdes af det offentlige, fordi de alle sammen arbejder i mine Skove eller paa Gaardene.

Jeg skal endvidere sige til det ærede Medlem Hr. Lundberg, at da i sin Tid Kommunen hjemme, hvor den Gaard ligger, der skulde afgives ved Lensafsløsningen, indsendte Andragende til Landbrugsministeriet med den Motivering, at de store Gaarde var en saa god Kilde til at raade Bod paa Arbejdsløsheden, var det underskrevet af Socialdemokrater. Jeg synes da, det er lige stift nok, at det ærede Medlem vil insinuere, at et Indlæg som mit er utilbørligt lige overfor Arbejdsløshedssituationen; for det er jo det ærede Medlems egne Meningsfæller, der har indset, hvilken Rolle netop de store Gaarde spiller i Retning af at raade Bod paa Arbejdsløsheden ude i Landkommunerne.

Endelig vil jeg gerne med Hensyn til Statistikken over Jordværdien tillade mig at henvise de ærede Medlemmer Hr. Lundberg, Hr. Olufson og Hr. Niels Frederiksen til den Statistik, jeg omtalte i Gaar, men som jeg ikke havde medbragt i Salen, da jeg ikke var forberedt paa at skulle tale, men som jeg nu har været oppe at hente paa Biblioteket. Det er Ejendomsstatistikken for 1918—22. Paa Side 72 staar Tabellen over Vurdering til Ejendomsskyld 1920 og Købesummen for Landejendomme, solgte i Aarene 1920—22, Købesummen ansat uden Besætning og Inventar og efter Reduktion til gennemsnitlig Kursværdi af de indestaaende Prioriteters Paalydende.

Dør har Forholdet for Sorø Amts Vedkommende været dette, at for Gaarde med 2—4 Tdr. Hartkorn var Prisen i 1920 13 953 Kr. og for Gaarde med 1—2 Tdr. Hartkorn 15 991 Kr., altsaa omtrent 16 000 Kr. I 1921 var Prisen for Gaarde med 2—4 Tdr. Hartkorn 13 674 Kr. og for Gaarde med 1—2 Tdr. Hartkorn 17 891 Kr., altsaa omtrent 18 000 Kr. Dette er Gennemsnitstal, og jeg mener da, det maa være berettiget at hævde de Tal, jeg i Gaar anførte, som Værdien for Jorder, der, som Tilfældet er hjemme, har første Klasses Bonitet — ja, det er ikke Takst 24, men hvis det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen vil se Nyboniteringen, der er foretaget i Marts 1921, og sammenligne den med de gamle Matrikelstakster, som dog var høje, saa vil det ærede Medlem se, at vi bevæger os gennemsnitlig paa Takster fra 17 til 22. Disse Jorder har en første Klasses Beliggenhed; der behøvedes ikke at laves nævneværdige Veje af Hensyn til de paagældende Husmandsbrug, det er Jorder, som kunde henlægges til allerede bestaaende Brug eller til Arbejderboliger, som med det samme afstodes for en Klatskilling, og endelig Jorder, som for en stor Del egnede sig til Byggegrunde, idet de laa lige op ad Stationen. De Jorder, jeg endnu har oppe ved Stationen, er ved sidste Grundskyldsvurdering ansat til henholdsvis 2 000 og 1 500 Kr. pr. Td. Land. Det var disse Jorder — der blev afstaaet pr. 1. April 1921, da Kronen var i 58, og da vi havde hele 1920's Landbohøjkonjunktur —, for hvilke Gennemsnitsprisen var 831 Kr.! Nej, det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen kan være ganske rolig, jeg nærer ingen Bekymring for, hvorledes det vil gaa med Jorderne paa Fuirendal, efter at denne Højesteretsdom er faldet.

Og jeg maa maaske minde om, at Forholdet jo dog er dette, naar de ærede Medlemmer vil bebrejde Lensbesidderne, at de gør saa mange Indsigelser og saa meget Kvalm, at Vurderingsraadet, da der første Gang blev klagetovre fra Ravnholt, forhøjede sin egen Vurdering med 83 000 Kr., og denne Gang har Over-Skyldraadet yderligere forhøjet den med 40 000 Kr. Det bliver 123 000 Kr.; det er dog Penge, og disse Penge havde den paagældende ikke faaet — det tillader jeg mig at bemærke til det ærede Medlem Hr. Niels Frederiksen og de andre ærede Ordførere for Oppositionen —, hvis han ikke havde gjort Indsigelse, hvis han ikke havde krævet sin Ret. Men de Herrer vilde selvfølgelig helst have, at man lod sig træde paa i ubegrænset Omfang, naar man er Lensbesidder, de vilde selvfølgelig ogsaa helst have, at Staten